

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
Архітектурний факультет
КАФЕДРА ЛАНДШАФТНОЇ ТА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ АРХІТЕКТУРИ

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР

на тему:

Сучасні тенденції ландшафтно-планувальної організації громадських просторів міст на прикладі м. Вінниця

Виконала: студентка групи АРХ-68

Пріма Вікторія Вадимівна

Керівник: к. доц. Пантюхіна О.Ю.

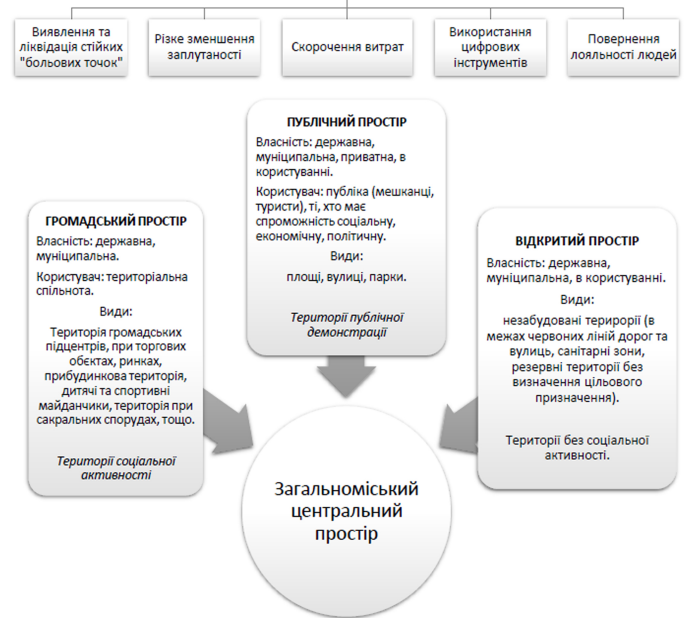
Ознаки успішного громадського простору

- Доступність (для всіх груп населення)
- Ізоляваність від транспортного руху, шуму, забруднень
- Безпечність
- Безкоштовне перебування
- Безбар'єрність (відсутність будових вертикальних перепон: бар'єрів, сходників)
- Комунікабельність (є можливість спілкування та ігор)
- Можливість для прояву творчості (наприклад для виступів вуличних музикантів)
- Комфорт (наваність озеленення, меблів, освітлення)
- Універсальність (враховуються інтереси користувачів різного віку, статусу)
- Свобода пересування

Принципи та прийоми

Способи формування громадського простору

6 Газон перед бібліотекою, як невід'ємна частина громадського простору. Мельбурн, Австралія

11 Індивідуальні місця для сидіння на площі. Будапешт, Угорщина

5 Фонтан на головній площі міста. США

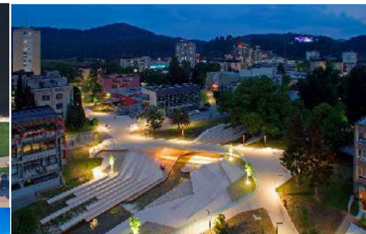
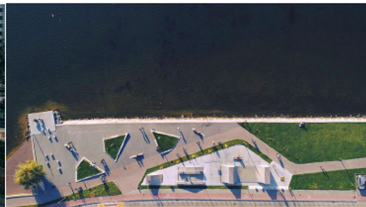
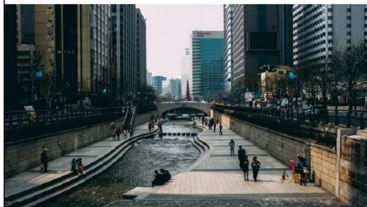

2 Бульвар Віста у Варшаві.

3 Ігрова зона в Вільбодені

10 Парк Чонгечон, Сеул

9 Набережна "Цыганка", Тернопіль

8 Промеада у м. Вельень, Словенія

7 Реконструкція вулиці Короленка, Дніпро (проект)

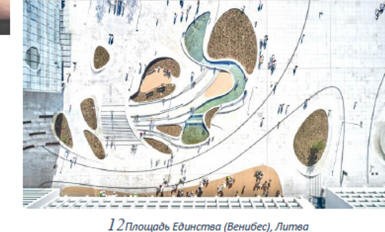
Компактні:

13 бібліотека під відкритим небом, Магдебург

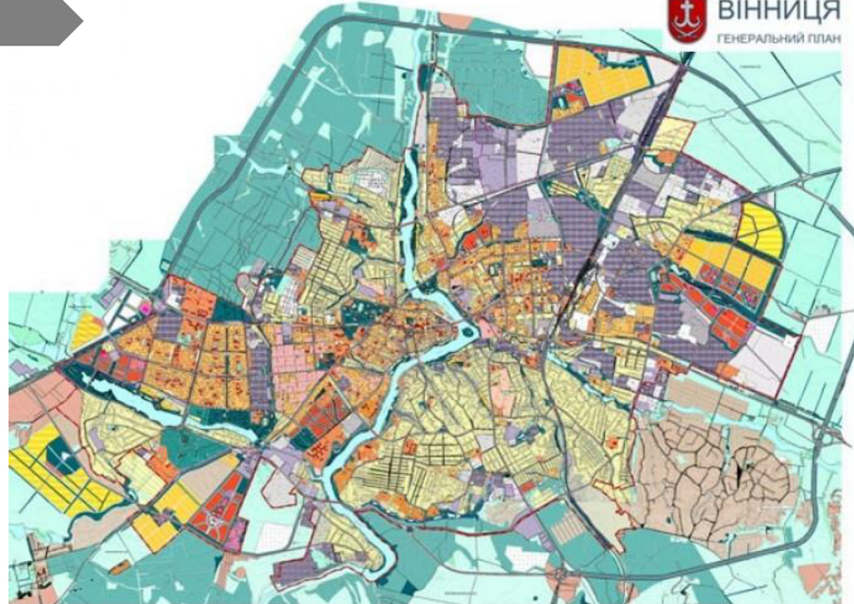

11 Меморіал пам'яті героїв небесної сотні, Львів

12 Площадь Єдності (Венісес), Литва

Вінниця — місто на берегах Південного Бугу, адміністративний центр Вінницької області, Вінницького району, значний історичний осередок східного Поділля, центр Вінницької агломерації.

Засноване: 1355 або 1363

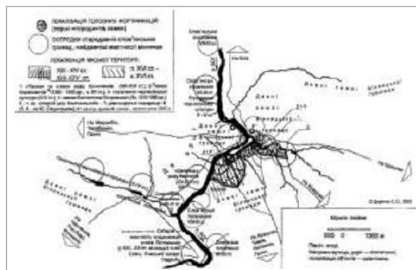
Чисельність населення: 369 740 чол.

Площа: 113,2 км.

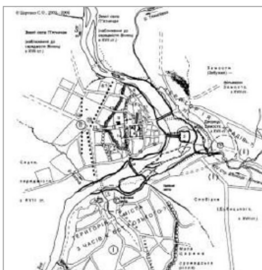
Географічне положення міста:

Місто знаходиться у смузі лісостепу, в межах Волинсько-Подільського кристалічного масиву, покритого четвертинними відкладами пісковиків, глин, вапняків та мергелів. Переміщуючись із залишками рослинного світу, вони утворили родючі чорноземні ґрунти. Фундамент цього масиву складається з найдавніших порід: гранітів, гнейсів, сієнітів, які частково виходять на поверхню та є цінним будівельним матеріалом.

Вінниця лежить за 200 км від столиці України.

1. Карта-схема Вінниці: осередки стародавніх громад, найдавніші маєтності віниччан; перші замки та початкова міська територія XIII–XVII століть

2 План-схема формування розпланувальної структури і становлення містобудовіних форм Вінниці у XIII–XVII ст.

За свідченням пам'яток стародавньої археології, на території, в межах якої знаходиться Вінниця, у VII – XI ст. сформувався поліцентричний осередок розселення.

Для розбудови правобережного Нового міста доклав зусиль староста Валентій Олександр Калиновський. За його сприяння збудовано новий замок на штучному острові Кемпа (1604 р.) на р. Бог. Також у 1611 – 1613-х рр. Калиновський зробив вагомю пожертву на діяльність ордену єзуїтів, що оселилися у Вінниці. У 1640 р. Владислав IV королівським привілеєм надав вінницькій громаді магдебурзьке право, що мало, на думку В. Отамановського, формальне юридичне значення в умовах законодавства Речі Посполитої і майже не вплинуло на урбаністичний уклад міста. Також стверджено межі території міста відповідно до втрачених декретів 1530 – 1570-х рр

Відомо, що у XVII – XVIII ст. Нове місто має нерегулярну планувальну структуру, елементи якої об'єднані сформованими дорогами у західному, південно- та північно-західному напрямках. Єврейський квартал (Єрусалимка) довгий час залишався головним структурним елементом міста та мав неспорядковану забудову. Вінницький штетл наприкінці XVIII ст. складався з кількох частин, у центральній – ринкова площа видовженої трикутної форми з ратушою, що нагадувала заїжджу єврейську корчму. За картою 1873 р. Єрусалимка мала межі: 340 м уздовж р. Південний Буг (вище від мосту), вгору повз кляштор єзуїтів (300 м), із загальною площею 10-11 га. Забудова єврейського кварталу вирізнялась високою компактністю та була переважно одноповерховою дерев'яною на високому кам'яному постаменті з галереями, що виступали спереду або оперізували весь будинок. Окрім торгових рядів та придорожніх трактирів у Новому місті розміщувались садиби міщан-ремісників, що займались також садівництвом та скотарством.

За даними першого проектного плану Вінниці, що офіційно був затверджений 10 лютого 1839 р., можна встановити початок стратегічного планування просторового розвитку міста на засадах регулярності. Опис до плану складав вінницький повітовий землемір Кроніцький (ймовірний автор плану), погоджував його подільський губернський землемір Чайковський. Середмістя на початку XVIII ст. збільшується у західному та південно-західному напрямках, проте через специфіку соціально-економічних відносин, що мали торговельно-ремісничий характер з великою долею традиційного сільськогосподарського виробництва, в забудові Нового міста спостерігається нагромадження заїжджих дворів та неохайних дрібних будов. В структурі Старого міста не прослідковується якісних перетворень.

3Перший генеральний план, розроблення датовано 1825-1839 роками

Активний процес урбанізації території Вінниці розпочався лише з другої половини XIX ст., як наслідок загальної індустріалізації та модернізації Російської імперії.

Переломним у містобудівному розвитку Вінниці став **1871 р.** по завершенню будівництва залізничної лінії «Київ – Балта – Одеса» Вінниця опинилася на одній із найважливіших залізничних артерій країни, що з'єднувала Одесу з Москвою, Києвом та іншими великими містами.

Значний вплив на розвиток будівництва мало кредитування містян, що розгорнулось із заснуванням комерційних банків. Економічному зростанню міста сприяли також ярмарки: у 1895 р. пройшло 11 одноденних гуртових ярмарків, з 1901 р. започатковано 14-денний ярмарок на Великій Олександрівській вулиці (Кароєва, 2018), що збільшували товарообіг у регіоні та грошові доходи населення, створюючи сприятливі умови для розвитку приватного будівництва.

Наприкінці XIX – на початку XX ст. Якісні зміни відбулись в організації громадських центрів міста: спорудження бібліотеки, театрів, сінематографів, народного дому тощо, що прискорило становлення Вінниці, як культурного центру Поділля.

4Центральна частина міста 1837

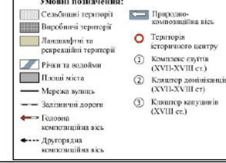
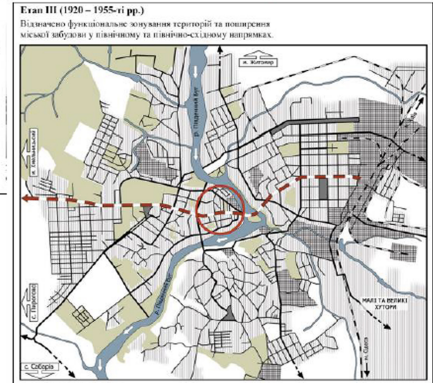
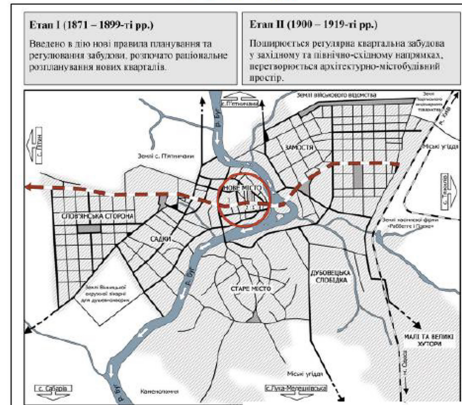
РОЗДІЛ 4. Основні історичні етапи формування планувальної структури

Загальна індустріалізація значною мірою впливала на формування планувальної структури Вінниці. У 1920-х рр. промислова галузь міста занепадала, як наслідок революційних подій. Проте, до кінця 1930-х рр. було відновлено більшість підприємств промисловості та збудовано нові. Вінниця перетворилась на важливий центр легкої та харчової промисловості.

1923 року місто стає центром округу. Важливим стало рішення утворення Вінницької області в 1932 р. та присвоєння м. Вінниці статусу обласного центру. У цей час активно впорядковується міський простір та перебудовується комунальне господарство: забруковано головні вулиці, побудовано нові магістралі водогону та каналізації, прокладено нові трамвайні колії. Проте житлове та комунальне будівництво Вінниці надто відставало від вимог, що незмірно зросло з перетворенням міста на обласний центр та на центр легкої обробної промисловості.

Під час війни 1941—1945 рр. офіційно кількість жителів із 100 тисяч скоротилась до 27 тис., із 50 промислових підприємств уціліло лише 10, дотла були зруйновані 1880 житлових будинків.

20 березня 1972 року у місті утворено три райони: Ленінський (правий берег Бугу), Староміський (південний схід міста), Замостянський (північний схід міста), які наприкінці лютого 2012 року ліквідовано.

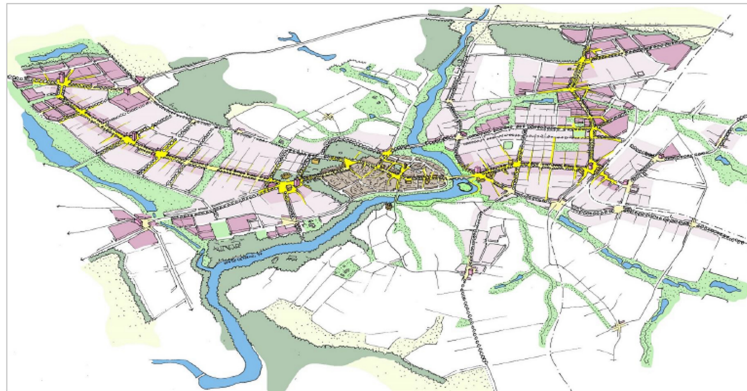

РОЗДІЛ 4. Основні історичні етапи формування планувальної структури

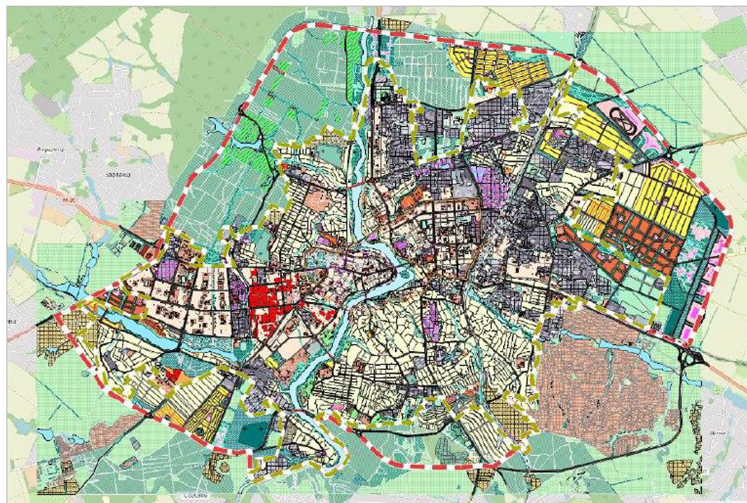
Нині Вінниця постійно зростає, набуває європейських рис, розвивається, як промисловий та адміністративний центр області, органічно пов'язаний з іншими регіонами держави. За ініціативи та сприяння міської влади в останні 2 роки розширилась інфраструктура підприємництва. Розвиток підприємництва набуває більш вагомого соціального і економічного значення. У всьому валовому обсягу міста його частка досягла 11 %, а динаміка зростання свідчить про наявність достатнього внутрішнього потенціалу.

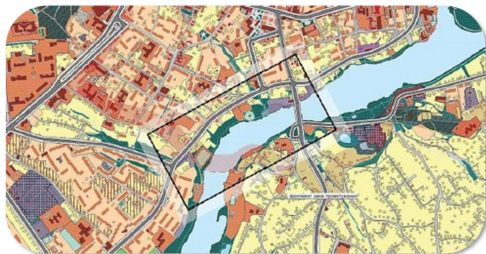
Територія області становить 26517,6 км². До адміністративно-територіального складу області входять 27 районів, 2 міські об'єднані територіальні громади, 1 сільська об'єднана територіальна громада, 28 селищних та 658 сільських рад, 1504 населені пункти, з них 29 селищ міського типу, 18 міст, у тому числі 6 міст обласного значення.

26 лютого 2021р. було затвердження Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – “Стратегія 3.0”.

Вінниця 3.0

Територія проектування знаходиться між вулицями Князів Кориатовичів, М. Оводова та річкою Пувденний Буг.

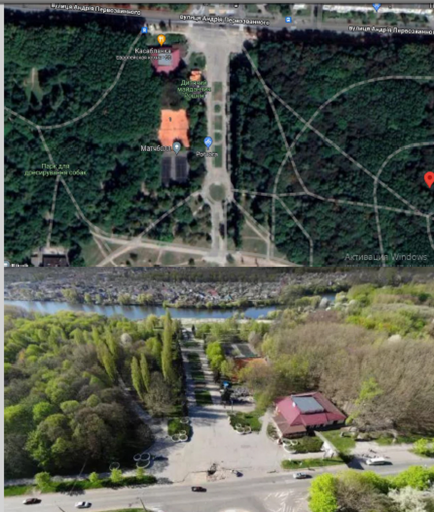
Поряд із Староміським мостом за існуючим проектом «Вінниця 2030» зведуть чотири чотириповерхівки. Тут розташується офісний комплекс. Поряд із автосалоном і автомийкою побудують готель, ресторан, а ближче до води — басейн. По сусідстві із ним необхідно спроектувати невелику рекреаційну зону.

Пропозиція утворення сучасного громадського простору на набережній Південного Бугу

РОЗДІЛ 6. Пропозиція реконструкції громадського простору

Сучасний стан

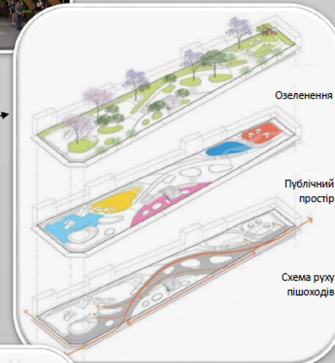
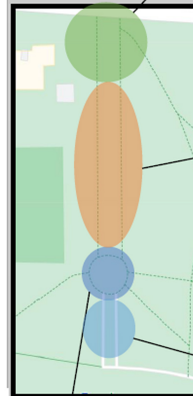
Нині вхід у парк Дружби народів у Вінниці непрямий, та слугує паркінгом для автомобілів. Головний архітектор міста Олександр Рекута планує спроектувати п'ятиповерховий паркінг неподалік, а вхідну групу у парк реконструювати і зробити більш «інтерактивною».

На вході встановити цікаву світлову інсталяцію

Пропозиція реконструкції вхідної групи у парк Дружби народів

Додати цікавий арт-об'єкт, який буде слугувати місцем відпочинку та комунікації

